

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozanta/rigorozantky:	Mgr. Jiří Koubek
Téma práce:	Nepoctivý záměr dlužníka v insolvenčním řízení
Rozsah práce:	252 606 znaků
Datum odevzdání práce:	30. 4. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma „Nepoctivý záměr dlužníka v insolvenčním řízení“ není nikterak nové, neboť korektiv poctivosti obsahuje insolvenční zákon již ode dne nabytí jeho účinnosti, byť zásada poctivosti v insolvenčním zákoně výslovně zakotvena není a je nutné aplikovat v tomto směru subsidiárně občanský zákoník. Nicméně vzhledem k tomu, že pro soudy aplikující insolvenční zákon je mnohdy velmi složité posoudit, zda se dlužník podle výše uvedených zásad chová a zda v jeho jednání není přítomen nepoctivý záměr, je téma aktuální. Ostatně to byl i záměr zákonodárce, který zakotvením tohoto neurčitého právního pojmu poskytl obecným soudům relativně široký prostor při rozhodování o jeho obsahu vzhledem ke konkrétním okolnostem toho kterého případu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma „Nepoctivý záměr dlužníka v insolvenčním řízení“ představuje téma středně těžké obtížnosti. Vyžaduje sice náročnou práci s judikaturou, nicméně samotná právní úprava v insolvenčním zákoně není nijak zvlášť obsáhlá, byť se pojem nepoctivý záměr vyskytuje v insolvenčním zákoně na několika místech.

Primární metodou použitou v práci je metoda deskriptivní, tedy popisná, pomocí které byl popsán platný právní stav v České republice. Autor dále použil metodu analytickou, jež sloužila k poznání a vyvození závěrů z judikatury, a konečně metodu syntetickou, jež umožnila z poznatků obsažených v jednotlivých částech práce vyvodit relevantní závěry a naplnit tak cíl práce. Konečně autor použil i metodu komparace, kdy srovnává některé instituty insolvenčního práva s německou právní úpravou, např. mezera krytí. Při práci s důvodovými zprávami k zákonům č. 182/2006 Sb. a č. 294/2013 Sb. byla použita i metoda historická.

3. Formální a systematické členění práce

Autor svoji rigorózní práci rozdělil do devíti kapitol, kdy po obecném úvodu následuje kapitola první věnovaná historii insolvenčního práva. V kapitole druhé autor vymezuje pojem úpadek. Třetí kapitola je věnována již samotnému tématu rigorózní práce, a to pojmu poctivosti. Na tento výklad navazuje kapitola čtvrtá vymezující neplatné a neúčinné právní úkony v insolvenční. V kapitole páté se autor snaží najít atributy pojmu nepoctivého záměru společně všem způsobům řešení úpadku. Kapitola šestá popisuje nepoctivý záměr v rámci moratoria. Kapitola sedmá a osmá je věnována nepoctivému záměru v sanačních způsobem řešení úpadku, reorganizaci a oddlužení. Kapitola devátá je zaměřena na dopady nepoctivého záměru do trestního práva. Práce je zakončena závěrem, na nějž navazuje seznam zkratk a seznam použitých zdrojů. Na základě toho členění lze konstatovat, že práce má logickou strukturu.

4. Vyjádření k práci

Autor si vytkl za cíl práce „pojem nepoctivého záměru podrobit zkoumání a zejména na základě dostupné judikatury popsat jeho typické projevy a vymezit jeho obecný rámec, který by mohl čtenáři posloužit jako určité vodítko do (před)insolvenční praxe.“ Autor se přitom v práci zaměřil zejména na sanační způsoby řešení úpadku, a to reorganizace a oddlužení, neboť zejména v těchto případech hraje nepoctivý záměr klíčovou roli.

V práci přitom autor dospívá k tomu, že „chybějící definice nepoctivého záměru úkol insolvenčních soudů činí poměrně složitým, neboť množina jednání naplňující skutkovou podstatu nepoctivého záměru je velmi rozsáhlá a neuzavřená. Zatímco v reorganizaci je judikatury k nepoctivému záměru dlužníka stále málo, v oddlužení lze říci, že určitý rámec daného pojmu byl již ze strany soudů vymezen, demonstrativní výčet jednání, z nichž lze usuzovat na nepoctivý záměr dlužníka, o němž se senátoři pokusili, by insolvenčnímu zákonu jistě slušel.“ s čímž lze nepochybně souhlasit. Rovněž závěr rigorozanta, že „existuje-li společensko-politická poptávka po sanačním způsobu řešení úpadku u co největšího počtu subjektů, nelze se soudcům při jejich relativně restriktivním užívání korektivu nepoctivého záměru příliš divit,“ není apriori nepřiléhavý.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor splnil cíl rigorózní práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Celková podobnost dle systému Turnitin činí 25% a v systému Theses 5%.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor se orientuje v dotčené právní úpravě přiměřeným způsobem a ovládá i práci s ní. Práce s právními prameny je nadprůměrná, o čemž hovoří celkový počet odkazů na použitou literaturu (200). Autora lze rovněž pochválit za práci s judikaturou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce požadavky na ni kladené.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková úroveň zpracování je přiměřená.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Lze konstatovat, že se autor s danou problematikou vypořádal jak po praktické, tak teoretické stránce velmi dobře a že stanovený cíl předloženou rigorózní prací naplnil. Přínos práce lze spatřovat především v komplexnosti pojetí daného téma a v úvahách de lege ferenda týkající se demonstrativního výčtu jednání dlužníka sledující nepoctivý záměr.

Při obhajobě rigorózní práce navrhuji zodpovědět následující otázku:

Promítla se do vnímání nepoctivého záměru dlužníka novela insolvenčního zákona provedená zákonem č. 252/2024 Sb. vycházející z transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č.

2019/1023 ze dne 20. června 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (směrnice o restrukturalizaci a insolvenční)?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně – velmi dobře

V Praze dne 17. listopadu 2024

doc. JUDr. Ing. Radka Zahradníková Ph.D LL.M

oponentka rigorózní práce